

## Abonamentele

## Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 2 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună  
mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 3 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 7 fl., 1 an 14 fl.

## Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$  an 10 fr.,  $\frac{1}{2}$  an 20 fr., 1 an 40 fr.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,  
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,  
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:  
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.  
Manuscripte nu se înapoiază.

La

## Abonament nou

pentru

Octombrie — Decembrie a. c.,

cu prețurile însemnate în capul foii,

invită

Administrațiunea și

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire  
atât în Monarhie cât și în România prin  
mandate postale (*Posta utalvány — Post-  
Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie  
pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne  
comunica eventual pe lângă localitatea,  
unde se află, și **posta ultimă**; ear'  
domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi  
pe mandatul postal **adresa tipărită**  
dela fașile, în cari li s'au trimis și iarul  
până acuma.

Sibiu, 22 Septembrie st. v.

Sunt acum vre-o opt zile, vorbind  
despre nise enunțuri ale șiarului  
„Nemzet“ în cestiunea limbei, am arătat,  
cum politica ce are în vedere numai inte-  
resele de rasă ale poporului maghiar trebuie  
neapărat să ne împingă spre alianța cu  
dușmanii statului ungar.

Făcând în numărul dela 30 Septem-  
vrie cetitorilor săi împărțire despre cele  
dise de noi, „Nemzet“ adaugă între pa-  
rentese:

„E de prisos să observăm, că până chiar  
și pe lângă cea mai întinsă dezvoltare a ideii de  
stat maghiar li se garantează în Ungaria națio-  
nalităților prin lege atâte drepturi ca nici într'unul  
dintre statele poliglote (több nyelvű) ale Europei.“

Găsim în această observațiune două  
mărturisiri prețioase: una e, că Ungaria  
e un stat poliglot, ear alta, că li s'au și  
garantat naționalităților, în Ungaria, destule  
drepturi, mai multe decât în ori și care  
alt stat poliglot din Europa.

Eată dar, că există un teren comun,  
pe care noi, cea mai sinceră și mai hotărâ-  
rită opozițiune, ne putem întâlni cu cei  
mai sinceri și mai hotărâți aderenți ai  
actualului guvern: recunoaștem și unii și  
alții, că statul e poliglot și că urmează  
să li se garanteze naționalităților oare-care  
drepturi.

Cestiunea discutată e numai, dacă  
drepturile garantate până acum sunt des-  
tule ori nu.

„Nemzet“ nu susține, că sunt destule,  
dice însă, că sunt mai multe decât în ori-  
și-care alt stat poliglot din Europa.

O contestăm aceasta, căci de sigur  
în țările de peste Laita deosebitele națio-  
nalități sunt mai garantate în ceea ce pri-  
vesce dezvoltarea lor pacinică decât în  
Ungaria. Acesta e însă un lucru, care poate  
să ne fie indiferent: vorba e, dacă, multe,  
puține, câte sunt, drepturile acordate na-  
ționalităților Ungaria sunt destule ori nu.

Sunt prea puține.

Căci ce va să dică stat poliglot?

Poliglot nu e statul alcătuit din ele-  
mente etnic deosebite, ci statul care nu-  
mai prin unirea mai multor naționalități  
se poate consolida și conserva.

Dacă Maghiarii se simt destoinici a  
consolida statul ungar și a-l apăra ei sin-  
guri în toate împregiurările, atunci n'au  
nevoie să admită, că Ungaria este un stat  
poliglot, nici să facă concesiuni vre-unei  
alte naționalități din Ungaria.

Când stăruim dar', ca să li se facă  
naționalităților concesiuni, plecăm din punc-  
tul de vedere, că Maghiarii ei singuri nu  
pot nici să consolideze statul ungar, nici  
să-l susție în toate împregiurările. Între-  
barea e acum: care sunt elementele, cu  
care trebuie să se unească, pentru-ca să-l  
poată consolida și susține?

Noi Românii ne socotim și noi între  
aceste elemente, și de sigur prin unirea  
sinceră a Maghiarilor cu Românii, existența  
statului ungar ar fi garantată pentru toate  
împregiurările.

În condițiunile, în care suntem siliți  
a trăi, Românii nu pot însă să-și dea con-  
tingentul pentru consolidarea statului ungar  
și cu atât mai puțin vor fi dispuși a și-l  
da pentru apărarea lui, când se va ivi  
vre-o situațiune mai grea pentru el. Din  
contră, fiindu-le nesuferită actuala stare  
de lucruri, ei așteaptă cu oare-care ne-  
răbdare sosirea unei asemenea situațiuni,  
singura lor speranță de ușurare. În zadar  
am tăgădui-o noi aceasta, căci adevărul  
tot adevăr rămâne și faptele ar trebui să  
ne desmintă.

Cercurile mai luminate ale poporului  
maghiar trebuie dar să-și dea seamă, dacă  
pentru consolidarea și conservarea statului  
ungar concursul sincer al Românilor este  
ori nu neapărat și să se cugete serios asupra  
condițiunilor, în care Românii sunt dis-  
puși a da acest concurs.

Deocamdată Românii se supun și su-  
poartă cu o îndelungă răbdare toate îm-  
punerile jignitoare. Ar fi însă lipsă de pre-  
vedere politică de a lua această supunere  
drept renunțare și de a trage din ea con-  
cluziunea, că ei în toate împregiurările se  
vor supune. Din contră, tocmai atunci, când  
strămtoarea va fi mai mare, ei se vor fo-  
losi de ocaziune spre a lua satisfacțiune  
pentru tot ceea ce au suferit.

Când vorbim așa, diarele maghiare  
spun *urbi et orbi*, că amenințăm; aceste nu  
sunt însă amenințări, ci prevederi, pe care  
mulți dintre oamenii politici ai Maghiari-  
lor le vor fi având dimpreună cu noi. E  
în sentimentul public al țării, că îndată  
ce Maghiarii se vor afla în strămtoare, cei  
dintâiu, care îi vor părăsi și se vor uni  
cu dușmanii lor, cei dintâiu, care vor nă-  
văli asupra lor, vor fi concetățenii lor ro-  
mâni. Presimțim această nenorocire și dacă  
n'am presimțit-o, ca nenorocire și pen-  
tru noi, n'am vorbi despre ea, ci mai  
virtos am nega, că există și am aștepta  
cu tainică nerăbdare sosirea momentului  
de strămtoare. Vorbim dar despre ea, fiind-  
că este cea mai puternică dovadă des-

pre nemernicia politicei inaugurate de ca-  
binetul Tisza, cel mai puternic argument  
pentru necesitatea unei schimbări în sens  
pacificator.

Dacă cercurile politice ale Maghiarilor  
nu presimt acest pericol, dacă nu se tem  
de el ori dacă le pare prea neînsemnat,  
atunci vor urma mai departe pe calea ce  
au apucat, luând, se înțelege, și răspun-  
darea urmărilor asupra-și; noi însă trebuie  
să scim, unde ne împinge forța împregiu-  
rărilor și să ne pregătim pentru toate even-  
tualitățile.

Dar nu e lucru mai comod decât a  
dice: O ducem câtă vreme o putem duce  
și vom ceda, când nu vom avea în cotro.

Ar fi o nenorocire, dacă în cercurile  
politice maghiare ar predomină această dis-  
pozițiune comodă.

Acum e timpul de a-i câștiga pe  
Români, acum, când se află ei în strâm-  
toare, ear' nu în momentul, când se vor  
simți ajunși la largul lor.

Admițând chiar, că nu este în Europa  
nici un stat poliglot, în care li s'au ga-  
rantat naționalităților atâte drepturi ca în  
Ungaria, politica Ungariei a fost greșită,  
căci naționalitățile sunt nemulțumite și  
foarte puțin dispuse a contribui la conso-  
lidarea și conservarea statului ungar. O  
politică mai înțeleaptă trebuie să întărească  
această pozițiune.

## După zilele dela Skiernievițe.

„Pester Lloyd“ primesce — după  
cum dice — din Berlin dela o persoană  
de mare stimă ce a fost de față la între-  
vederea din Skiernievițe a celor trei îm-  
părați, următoarea expunere:

„Fără de a exagera, se poate afirma că  
relațiunile politice ale Europei abia au fost cândva  
mai bune decât acum după zilele dela Skiernie-  
vițe. Însemnătatea întrevederii celor trei împă-  
rați s'a interpretat de cătră toți în mod obiectiv  
și diarele menite a exprima vederile guvernelor,  
au confirmat părerea publică. Nu s'au luat hotărâ-  
ri pozitive, nu s'a făcut nici o nouă schimbare  
a lucrurilor; nu s'a întemplat nimic, ce ar pute  
să neodichnească pe puterile ce nu au luat parte  
sau ce ar pute însufla oare-care îngrijire pe  
supușii celor trei împărați. Întrevederea prin-  
cipilor la Skiernievițe nu învoalvă nici o amenin-  
țare în afară, nici nu are în perspectivă măsuri  
reacționare în lăuntru. Ea e o întărire a bunei  
înțelegeri între cele trei puteri, cari nu au de  
pretins nimic nici ele una dela alta nici dela  
alții, cari sunt de acord în dorința de a susține  
pacea, de a înainta comerțul prin susținerea  
păcii generale, de a promova industria și de a  
întări bunăstarea popoarelor. Aceasta e unica  
însemnătate importantă a întrevederii, care va fi  
tot mai simțită prin consecuențele ei generale  
binecuvântate.

„Neînțelegerile de natură mai neînsemnată  
ori mai serioasă, ce au avut loc în deceniul ultim  
între una sau alta dintre cele trei împărați,  
fără de a fi turburat pacea lumii, au stîrnit  
totuși în popoare un sentiment de neodichnă, care  
a slăbit spiritul de întreprindere și a împedat  
lucrările publice în un grad simțit și a creat o  
stare de lucruri deprimătoare din punct de vedere  
economic, fiind tot atât de rea ca lipsa în timp  
de război, — aceste neînțelegeri se pot considera  
cu tot dreptul ca deplin delăturate. Înțelegerea  
celor trei imperii mari e acum perfectă cu pri-

vire la toate cestiunile deciziatoare; și cestiuni  
accidentale preste tot nu s'au tractat.

„Abia în viitor când se va scrie o istorie  
despre evenimentele acestor din urmă și când ac-  
tele ascunse acum prin arhive vor vedea lumina,  
se va pute face o judecată deplin meritorie, cât  
de mult a contribuit principele Bismarck la această  
rezolvare norocoasă a lucrurilor. Abia atunci se  
va afla că dela terminarea războiului necesar  
pentru existența Germaniei, principele Bismarck a  
lucrat neobosit de a susține și consolida pacea  
generală, cum prin alianța cu Austro-Ungaria a  
câștigat puterea de a-și duce în deplinire poli-  
tica sa de pace, de a împăca pe Rusia cu Aus-  
tro-Ungaria, de a câștiga respectul și simpatia  
Turciei, Italiei și a Spaniei pentru Germania, de  
a nimici visul unei înfrățiri a raselor latine, nu-  
trit de unii soviniști de a înfrâna strigătele pu-  
bliche de revanș ale poporului francez cari nu au  
putut fi neconsiderate de nici un guvern al  
Franciei și de a face imposibilă, de o po-  
trivă cu înfrățirea raselor latine, și  
refnoirea alianței puterilor apusene. Importanța  
marelui nostru bărbat de stat o  
dovedește și împregiurarea, că el a prescriș cercul  
în care se mișcă politica europeană de azi; nime  
nu a făcut atâtea pentru pacea generală, ca principele  
Bismarck. Aceasta o dovedesc și semne externe ve-  
dite, cari s'ar pără că sunt de o natură relativă și  
neînsemnată, cari însă arată că însemnatele servicii  
ale cancelarului imperiului, au fost respătite cu  
recunoștință de domnul seu, împăratul nostru.  
De această natură e scrisoarea mișcătoare și nobilă,  
cu care a însoțit împăratul conferirea ordinului  
„Pour le mérite“ cancelarului seu. Aceasta  
arată evident prea înalta grație, de care îl îm-  
părtășește. Distincțiunile de cari s'au împărțit  
din partea celor trei împărați feciorii cancela-  
rului, sunt mai de valoare decât înălțările în ranguri  
și conferirea de orduri. Că Bismarck e și în  
Skiernievițe isvorul scirilor pacifice după cum se  
asigură din partea tuturor martorilor oculari,  
apare evident din modul cum s'au purtat față  
de el monarhii, ministrii Austro-Ungariei și al  
Rusiei precum și ambasadorii.

„Sciri acreditate și autentice despre per-  
tractările ținute în timp de două oare de bărbă-  
ții de stat ai celor trei imperii, până acum  
lipsește. Resultatul general de înțeles pacinic zace  
clar înaintea ochilor. Nu greșim dacă presupunem,  
că cei trei bărbăți de stat, au tractat și ces-  
tiuni, cari momentan interesează mai mult sau  
mai puțin pe toate statele Europei precum ces-  
tiunea Egiptului, cestiuni transmarine etc., și că  
a avut loc o schimbare de idei asupra acestora.  
E însă greșit a reduce aceste presupuneri pe in-  
formațiuni deosebite.

Se înțelege de sine că principele Bismarck,  
contele Kalnoky și dl de Giers, nu se vor înclua  
ca să-și spună anecdote și povești dela curte, și  
e natural, că în conferența celor trei bărbăți  
de stat să se tracteze cestiunile cele mai impor-  
tante politice. Diplomația precipitată a diaristice  
a trecut însă ținta când a combinat si a publicat  
ca scire pozitivă, că în Skiernievițe s'au  
făcut legături formale pentru comba-  
tarea și stîrpierea resturnătorilor basând  
această combinațiune pe împregiurarea, că par-  
tidul resturnător internațional, numească-se el  
anarchism, nihilism, democratism, social, sau conu-  
mardism, e adînc simțit personal de monarhi.

Puterile posed destulă tărie în legile țerei  
și în măsurile excepționale ce le stau la dispo-  
ziție, pentru a pune viață la nisuișelor periculoase  
pentru stat, pentru viață și proprietate ale acestui  
partid și pentru a curăți țeara de acesti străini revo-  
luționari. Abia se poate deci crede că s'a simțit  
necesitatea unei apărări comune și că s'ar fi  
stabilit o înțelegere strînsă în această privință.

„Înțelegeri în scris nu s'au luat  
din nice o parte. Prin urmare nu se  
poate aștepta nici o înscințare co-



mună despre întrevăderea celor trei împărați nice în forma unui manifest solemn nice în forma unui cercular adresat de ministrii către agenții lor din străinătate. Aceasta însă nu eschide posibilitatea că în îndrumările, cari le-au primit ambasadorii și consuli acreditați pe lângă puterile amice asupra tonului ce au să-l întrebuințeze în toate afacerile importante, nu s'ar fi făcut mențiune și de întrevăderea din Skiernievițe a celor trei împărați ca de un eveniment dintre cele mai însemnate a timpului nostru; dar aceste îndrumări sunt condiționate chiar prin mersul ordinar diplomatic al afacerilor și în acest caz nu trebuie să li se atribue o importanță extraordinară.

„Trebuia să se încoarde atențiunea asupra ținutei ce ar lua celelalte puteri străine față de întrevăderea din Skiernievițe a celor trei împărați. Dacă ne reîmprospetăm întâmplările de curând, se putea presupune cu probabilitate, că aceea va fi interpretată în Franța în modul cel mai rău. La toată întâmplarea se putea dice de îndată că înțelepciunea politică le dicta Francezilor a-și ridica puțin vocea. Această chibzuire nu se putea însă considera ca dăătoare de ton pentru eventuala ținută a presei franceze, fiindcă se scie că nu totdeauna înțelepciunea politică e aceea care determină pronunțarea aceluia. Trebuia să fie omul pregătit la orice rău. Cu atât mai plăcută a fost surprinderea, că evenimentul dela Skiernievițe și în Franța s'a împedecă îndată de o apăsătoare neprecugetată și de o înțelegere, cari întrec așteptările. Organele dăătoare de ton din Franța s'au născut a își impune o rezervă în expresiuni, la ceea ce noi numai sîntem îndatinați când se tractează de cestiuni, la cari Germania are oare care parte.

„Anevoie se poate crede că cauza acestei aparente îmbucurătoare e de a se reduce la împregiurarea că Franța pe acest timp a fost prea mult ocupată cu gâlcevice interne și cu cestiunea chineză și că în urma acestora trebuie să țințească a încungiura alte nouă complicațiuni. Mai aproape de adevăr am fi presupunând că guvernul francez a primit explicații sigure și faptice asupra însemnătății celor trei împărați prin reprezentantul ei dela curtea de aci. Baronului Courcel i va fi succedat fără îndoială a influința prin rapoartele sale ca să se deie întrevăderii înțelesul ei adevărat: că lucrarea dela Skiernievițe e o lucrare a păcii, de carea Franța tocmai astfel trebuie să se bucure ca ori și care altă țeară. În acest mod i s'ar da visite la Varzin a baronului Courcel, despre care s'a făcut atâta vorbă, explicația cea mai simplă și mai naturală, cu toate că se poate presupune că nu numai întrevăderea celor trei împărați a format obiectul convorbirii ample și confidentiale dintre cei doi bărbați de stat. Nu se poate trece cu vederea împregiurarea că cancelarul german, care de un șir lung de ani încoace convine cu ambasadorii puterilor străine numai în palatul din strada Vilhelm, în cele două zile dintre reîntoarcerea sa din Polonia și călătoria sa la Friedrichsruh a dispus de timp pentru

a face baronului Courcel în palatul ambasadei franceze o vizită ținând o vorbire mai lungă. În acest caz visita sigur e mai mult decât o simplă curtenie.

„Aceasta pare că îndreptățește a spera, că în acest moment și relațiunile dintre Germania și Franța au devenit mai prietenești decum au fost în decurs de un șir lung de ani; și evenimentele mai nouă din Egipt sînt de natură a întări această presupunere.

„Mai puțină lumină e cu privire la Anglia. Limbajul organelor dăătoare de ton de toate nuanțele a devenit în timpul din urmă foarte aștător și fumal ce se înalță arată că arde earași undeva vreo întrebare. Vatra nu e necunoscută; se scie că trebuie căutată la țărmul vestic al Africei. Fără de a desconsidera neplăcerea momentană, ar fi totuși o nebulie a-i da pericolului o importanță prea mare. Anglia va trebui să se dedeie, voină nevoind, a o recunoaște pe Germania, ai cărei fii au făcut mai mult în privința culturii și în cele mai îndepărtate ținuturi ale lumii de cât ori care națiune, ca pre o putere mare maritimă. Englezii vor trebui să conceadă, chiar contrariându-se, ca să ajungă la valoare egoismul național al Germaniei, ca aceasta să aperse cu steagul său propriu comerțul german în continentul depărtat, — vor trebui să conceadă ca viața colonială a Germaniei, care în faptă deja de secol a existat numai sub larvă străină, să se desvolte și politicesce ca națională germană și ca atare să se întărească și să prindă rădăcini.

„În instinctul adevărat al poporului german s'a născut foarte repede conștiința că Germania între celelalte puteri mari are drept la o poziție egal îndreptățită în țările transmarine. Misiunea, a cărei rezolvare o pretinde aci mărimea și onoarea Germaniei a fost înțeleasă de totalitate mai iute și mai clar decât se putea spera. Aceasta s'a vădut evident din influența ce au avut o pertractările parlamentare asupra proiectului vapoarelor.

În urma stării actuale a lucrurilor dintre Anglia și Germania, persoanele mijlocitoare dela cele două curți au avut de a rezolva probleme de o ponderosită înaltă. Chiar între astfel de împregiurări valoarea personală a ambasadorilor poate conlucra mult la delăturarea neînțelegerilor, la aplanarea greutăților, — la înțelegere. Cu atât mai mult e de regretat moartea lordului Amthill, a cărui judecată înțeleaptă față de relațiunile germane și a cărui caracter pacificator ar fi fost de mare folos pentru guvernul englez. A venit însă la lumină și aceea că poate consulul german acreditat prelungă curtea de Vestminter, carele 'și-a câștigat, ca bărbat de un simțământ fin și distins, o poziție adevărat respectată în societatea aristocratică engleză, n'a mai poședut aceea istețime plină de viață care în casuri extraordinare ar fi fost neîncungiurat de lipsă. Această împregiurare în legătură cu întâmplarea că principele Bismarck a luat cu sine în Polonia pe cei doi fii ai sei, lasă a pre-

supune cu toată probabilitatea că contele Herbert Bismarck în scurt timp va primi un post de ambasador.

„Că contele Herbert nu-și va fi ajuns țința carierei sale diplomatice se poate dice cu siguranță. Se nasce însă imperioasă întrebare dacă el va înainta vreo dată dela trimis la ambasador. Contele Vilhelm Bismarck lucră de mulți ani nemijlocit sub tatăl său al cărui secretar privat se poate dice că e; înainte de el a ocupat acest post fratele său cel mai bătrân, contele Herbert, care încă și mai târziu, când a fost aplicat prelungă trimisii din Dresda, Londra și Petersburg, încă a fost chemat la lucru în strada Vilhelm.

„Se poate dar foarte ușor presupune, că cancelarul are de gând de a-l atrage și pe contele Herbert mai curând sau mai târziu în nemijlocită activitate sub dînsul și în apropierea lui; și dacă ne aducem aminte de marea sarcină de afaceri din strada Vilhelm, care obosese și cele mai bune puteri, că înalții dignitari sînt siliți a face călătorii mai scurte ori mai lungi pentru a se recrea, că unii aveau încă de mult mare lipsă de odihnă, că unii dintre ei ar dori a-și schimba obositorul oficiu din strada Vilhelm cu existența mai însemnată ca trimis la vreo curte pacinică — dacă se iau în considerare toate aceste împregiurări existente, va trebui să se dică, că pentru contele Herbert în curând sau mai târziu se va afla fără greutate vreo poziție înaltă corespunzătoare în strada Vilhelm.

„Toate aceste sînt lucrurile viitorului și în acest moment sînt de puțină însemnătate. Toate lucrurile personale se ascund îndărătul însemnătății stărei actuale, carea se poate resuma în aceea, că Germania, după zilele dela Skiernievițe posedă, în cea mai strînsă alianță cu Austro-Ungaria, în cea mai bună înțelegere cu Rusia, o influență mai sigură ca putere mare a păcii.”

### Universitatea săsescă.

Sedința dela 3 Octomvrie st. n.

După formalitățile obișnuite se comunică un act de mulțumire a districtului evanghelic din Ardeal pentru ajutorul extraordinar de 1000 fl. acordat colegiului reformat din Orăștie, apoi deputatul Zay prezintă șapte cereri de ajutoare: 1) una a societății transilvane pentru cunoscința țerii; 2) a presbiterului evanghelic din Sibiu, care cere ca donațiunea scolii reale să se urce dela 3000 la 5000 fl.; 3) a comunei bisericesci gr-cat. pentru un ajutor de 500 fl. destinat scolii sale; 4) a comunei Seliște pentru dotarea unei scolii capitale; 5) a comunei rom-cat. din Brașov pentru o dotațiune scolară de 5000 fl. pe an; 6) a comunității gr-or. din Sibiu pentru o dotațiune scolară de 3000 fl. pe an; 7) a consistorului gr-or. arhiepiscopesc pentru un ajutor anual de 10,500 fl. pentru deosebite scopuri scolare și anume:

a) 5000 fl. pentru seminarul pedagogico-teologic;

b) câte 1500 fl. pentru scolile primare din Mediaș, Cohalm, Cincu-mare și Noerich;

c) 400 fl. pentru scoala din Mercurea;

d) 600 fl. pentru scoala parochială din Sibiu; și

e) 3000 fl. stipendii pentru preparandiști.

Având în vedere, că fondurile sînt sleite, ba există chiar un deficit, comisiunea propune respingerea acestor cereri.

Asupra acestei propuneri se nasce o discuțiune îndelungată, la care iau parte mai ales deputații Gull, Wolff, Zay și Păcuraru, care face propunerea, ca să se caute mijloace pentru satisfacerea cererilor mai sus înșirate, cu atât mai virtos, cu cât despre un deficit mai înainte de votarea bugetului, nici nu poate fi vorba în mod serios.

Se primesce propunerea comisiunii.

Ne rezervăm a reveni asupra discuțiunii.

### Correspondențe particulare

ale „Tribunei”.

Gurghiu, în 2 Octomvrie n. la 6 ore seara 1884.

Aci în 2 Octomvrie n. Alteța Sa cu prima pușcătură a culcat un urs de 150 kilograme greu, în Larga inferioară pe valea Casiva. La căderea ursului toți strigară „Să trăească”. Bucuria este mare. La reîntoarcerea dela vânătoare prințesa de coroană eși spre întâmpinare înaintea principelui, care veni avînd pe pălărie frunză de stejar moiată în sângele ursului împușcat; acesta a fost desemnat de pictorul Melko și chipul se va păstra în refectoriul castelului din Gurghiu; pelea ursului se va trimite la Viena spre lucrare, ear de acolo earăsi se va aduce încoace. Gonitorii de urși pe lângă diurn au mai primit ca prezent câte 1 florin, ear păzitorii câte 2 florini.

Pe seară se aranjează un conduct de făclii spre a arăta ursul încă odată publicului de vînători.

La vânătoarea de aji un urs a mai scăpat neatin.

Iasi, în Septemvrie 1884.

În nr. 105 al stimabilului diar „Tribuna” ce redigeați, am vădut cum au cutezat chiar și copiii minorenii — dar de român — a atenta la idea de stat maghiar prin purtarea de steaguri tricolore revoluționare. Am vădut apoi cum s'au tras în cercetare acei revoluționari din naintea justiției, și cu tot dreptul.

Am mai vădut din denunțările ce faceți tot în acel articol, cum nu numai sexul bărbătesc cutează a atenta la idea de stat, ci și femeile române, fete și copile mici, care poartă pe costumul lor național cusături tricolore revoluționare. Dar v'a scăpat din vedere ceva mai grav! Atentatele denunțate de d-voastră sînt prea departe de cărmuitorii statului maghiar; ele nu pot reuși nici odată a răsturna din fundament statul maghiar: una că sînt prea departe

### Foița „Tribunei”.

#### Doctorul Haralamb.

(Înceiere.)

După câteva zile plecă Haralamb la București. — Și acolo a resbătut. —

A intrat în scoala de medicină. Toți îl iubiau. — Profesorii pentru inteligența lui deosebită și pentru neobosită lui hărnicie, conscolarii lui fiindcă le era camarad bun, gata de a da ajutor cu sfatul și cu fața. —

Fața sa veselă și plină de viață îl făceau plăcut și femeilor. — Însă Haralamb n'avea grija lor. — El voia să se facă om, și om nu te faci cu nebunii. Chiar dela venirea lui în București primise o bursă, din care trimetea și tatăne-sa câte ceva. —

După ce făcî doctoratul în medicină, se întoarse în satul lui, unde ceru și primi postul de doctor de comună. Nu era om mai fericit decât el mai cu seamă, când s'a dus de a plătit jidanului straele. — Și nici n'a mai lucrat la alt croitor, decât la acela, care îl ajutase când fusese nevoș.

Avea trei sate. — Își luă o căsuță cam pe la mijlocul drumului. — Ca să-i fie aproape de ori unde. —

Tată-sa trăia încă și veni se șadă cu el. — Ce bucurie pentru bietul moșneag? În visurile lui cele mai frumoase nu prevăduse atîta fericire. —

Doctorul Haralamb, așa îi dicea lumea, nu-i mai dicea nimene Vornicul, cum era porecla tatăne-sa, își cumpără o trăsurică cu două roate ușoară chiar și pentru un singur cal, însă trăsura avea o lădiță bună, par'că ar fi fost de drum. — De acolo ceru să i se dea doctoriile pentru comuna lui și începî să meargă prin sate. —

Asculta pe fie-care, și la aceia cari nu veniau la el, la aceia se ducea el. — Se ducea pe la casele lor, și îi ajuta ca prin minune. Oamenii se uitau la el ca la D-șeu. Când vedeau copiii trăsura lui, de departe i alergau înainte ca nebunii.

Ei sciau ștregării că n'au decât să se lese să-i caute în gît, și îndată căpetau nisce bomboane dulci și bune.

Când găsia pe vre unul cam roșu în gît, îl trimetea acasă, punea să-l deosebească de ceilalți, și îi dădea gargară și alte lucruri până-ce nu se făcea sănătos.

Prin alte sate muriau copiii cu miile, însă în comunele doctorului Haralamb, nu se sciau de astfel de lucruri.

El mai făcea și alt ceva. Trîind cu dîșii împreună, el începî să-i cunoască mai pe toți

oamenii din comună, și se scia ce poate aștepta dela fiecare din ei.

Când găsia câte o femeie inteligentă și care nu era bețivă sau pe vre un om cu minte și cu frica lui D-șeu, îi chema de câte-ori era cineva bolnav; le spunea ce are, și cum trebuie căutat. Îi învăța cum se caută oamenii, cu apă rece, mai cu seamă la boalele cele cu arsură mare. Li se părea de tot lucru ciudat, să înghită cineva bucățele de ghiață, când îl doare gîtul mai rău, sau când are ferbințeală mai mare. —

Încet, încet, însă au vădut că ajută, s'au deprins și vădînd, că mor mai puțini decât înainte, au creșut.

Earna era bine de ghiață, dar vara n'aveai de unde să iai. Doctorul Haralamb a luat oamenii pe rînd și a săpat cu ei în fie-care sat câte o groapă adîncă, și apoi i-a învățat cum se fac ghețăriile. De atunci în colo numărul morților scădu și mai mult.

Erau câteva femei tinere, nu cele bătrâne, căci cele bătrâne nu voiau să asculte de doctor, pe care le chemau oamenii pentru întăiul ajutor până-ce venia doctorul. Ele făceau cu o inteligență rară tot ce este de făcut, la începutul unei boale până-ce nu s'a arătat bine ce are să fie. — Și earăși vădînd că oamenii că scapă mai multă lume de moarte.

Țăranul nu-i deprins cu doctoriile și de aceea îi poți ajuta mai curînd decât țergovețului, care le ia de multe-ori de urît și ca să-i treacă vremea, cu care nu scie ce să facă.

Iarna, pe gerurile cele mari, când sosi ziua de nascere a doctorului Haralamb, se făcî în cele trei sate o adevărată conjurațiune. De dimineată începură să vină om după om, numai cei bolnavi și slabi rămăseră pe acasă, și toți veniră cu daruri de tot soiul. — Găini, găsece, porumbi, saci cu tot soiul de fănurii, cartofi și țesături înr'ales de frumoase, — se aflau în adevărate movile prin tinda și ograda doctorului.

— „Oameni buni, — de ce faceți asta, voi sînteți nevoș și mie 'mi-a ajutat D-șeu; — le dîse Haralamb mișcat de atîta iubire.

— „Dar d-ta nu ne ajută?” — întrebă o țărăncă mai în vîrstă, care venise și ea cu o fată înaltă și subțire și cu nisce ochi de căprioară sîlbatecă.

Amîndouă, aduseră câte o scoarță mare și frumoasă pe care o puseră jos înaintea doctorului.

— „Eacă Lencuța îți aduce o scoarță, cea dintăiu care a țesut-o de când i-ai dat vederile. — Câte fire sînt întrînsa, atăți ani fericitei se-ți dăruiască D-șeu.

— „Ți-e bine de tot la ochi, Lencuță?” — întrebă doctorul cu bună-tate pe tinăra fată, care sta dinaintea lui cu ochii plecați.



cum am ăis, și de alta, că Românii nu le este ertat a se apropia de ființele cele sfințite, cari au destinul și puterea statului în mână. Prin urmare pericolul, deși e foarte mare când aten-tatul se comite chiar cu steaguri și lanțuri de hârtie, totuși deocamdată i s'a frânt puterea prin circumspectele și înțeleptele măsuri ale adminis-trațiunei locale și a cumpenei dreptăței un-guresci.

Altă groază mai mare ne cuprinde și pe noi cesti din România — dar născuți pe fericitul pământ numai al Maghiarilor. —

Este un alt atentat mai grozav și-i aproape, foarte aproape de cărna statului, ba e chiar în sinul și în capitala Ungariei, și răspândit în toată Ungaria. Dar fiindcă cei dela putere sunt — alternativ — când miopi, când presbiți; apoi noi de aici, care nu sîntem cuprinși nici de una din aceste boale, am văduț atentatul din mica mea copilărie chiar în mână de ungur, și-l vedem în toate ăile și pe tot minutul ori când am călători prin statul maghiar.

Dar se venim la fapte:

1. În orașul Szék, dintre Bonțida și Gherla, toți Ungurii poartă pe sumanele lor câte 6 (adeacă șese!) cocarde tricolore române revoluționare la fie-care clin sau aripă a sumanului, și mai preste tot este decorat sumanul numai cu tricolorile aceste, la care culoarea verde nu se vede de loc. Ungurii din acel oraș, au sedus și pe Românii conlocuitori, de au tot ase-menea sumane.

2. Honvedii, toți sînt din cap până în picioare, numai tricolor revoluționar fără cel mai mic semn maghiar. Pantaloni roșii, tunica albastră sau vînetă, și cu găitane (sau șinoare) galbene!!

Apoi ăică cine ce va vră, dar pericolul e mare, imens de mare!

3. Încă și mai mare pericol pentru statul maghiar se află chiar în capitala Ungariei.

Cei cari ați fost în Budapesta, și veți fi umblat cu tranway, cred că v'ați convins că la tranway au steaguri cu tricolorul: roșu, galben și albastru sau vînet, în aceeași ordine cum sînt steagurile armatei din România.

Ei bine! sînt aceste semne bune? Oare nu sînt aceste probele cele mai evidente de conspi-rațiune în contra ideii de stat maghiar?

Pentru ce le tolerează toate aceste bărbați cari au puterea în mână? Ne vom sili să răs-pundem la această întrebare în mod precis și fără sofisme:

Ministrii au îmbetrănit pe jețurile lor, și grija pentru ideea de stat i-au îmbetrănit iute și fără vreme. Omul până e tîner vede și de aproape și în distanță mai depărtată. După-ce îmbetrănește, nu mai vede lucrurile din apro-piere, dar cele depărtate le vede fără ochelari. Astfel ei vîd numai ceea ce se petrece—și și ce nu se petrece — în depărtare. Împregiur de ei nu vîd nici nedreptățile nici defraudările comise de credincioșii lor; nu vîd nici cum îi desbracă de averi dulcii lor frați perciunați, dar ce e drept: maghiarisați din perciuni până pe buze.

Noi nu ne-am teme aici, la un cas de răs-

turnarea statului maghiar din alt punct de ve-dere, ci numai că apoi nu va mai fi cine să aducă civilizațiunea maghiară în Orient, după cum o aducea după anul 1850 d-șoara Roza Hajnald la Botoșani trimisă de martirii ideii de stat ma-ghiar: Várady et companie, până în cele din urmă făcându-i-se milă guvernului din Viena de atîta trudă și osteneală, a pus pe d-șoara la pen-siunea umbrei pe 20 de ani și pe Várady et comp. în spânzurători.

Încheiu cu întrebarea: Oare roata lumii s'a oprit din rotațiunea sa, admirînd fericirea în care în-oată naționalitățile nemaghiare din Ungaria? Ferice de cel ce crede că nu se va mai roti în veci!

Un opincar moldovenit.

### Chestiuni bisericesci.

O reprivire cât de repede în istoria bise-ricescă este necesară din când în când, fiindcă prin aceasta nu numai ne oțelim în lupta noastră cătră progres, ci aflăm și ceea ce s'a făcut și mai avem a face.

Rupți dela tulpina Romei Romanii au fost sădiți în secolul al 2-lea al creștinismului aici în dosul lui Dumnezeu, în o țară păduroasă, care se numia Dacia.

Abia s'au fost așezat ei aici, abia și-au făcut nămeștele și au ridicat orașe, drumuri de comunicație și institute și sînt părăsiți de împă-ratul Aurelian.

Lăsați pradă neamurilor barbare, cari au inundat Dacia, a Goților, Hunilor, Avarilor, Ala-nilor etc., cari au stăpănit sute de ani, Romanii nu sau făcut nici Goți, nici Gepiți nici Huni, ci însușiți de poveștitorii lor creștini ca Teofil, Nichita, Romanul Ursula și alții, au rămas tari în credința lor, cu limba lor, cu datinele lor. Au trecut toate acele neamuri în alte locuri de-părtate și ei au rămas aici. Măndrii putem fi cu strămoșii nostri pentru ătăria și caracterul lor roman.

Sub imperiul creștinesc în secolul a IV-lea e altă încercare. Împărații Constantin cel mare, Constante și Iulian își întind stăpînirea lor până și preste țările barbare dela Dunăre și până și preste părăsita Dacie. Cum începuse Roma creș-tină, preste toată pogorîrea duchului sfânt pentru ca Apostolii să cunoască limbele neamurilor, ea susținea limba latină de limbă domnitoare în bi-serica apusului și o a susținut până ađi, așa în-cepuse și biserica Orientului să susție limba gre-cească de limbă domnitoare. S'au trimis din Constantinopole Archierei greci în Dacia, ei au adus cu dînșii Testamentul nou și cărți bisericesi scrise de călugării greci, le introduc în bisericile romane și așa intră limba grecească.

Trecuseră cîteva sute de ani și acei Ro-mâni, cari își părăsisără cultura și literile ro-mane avea încă spiritul și eroismul roman, ei în secolul al 13-lea se unesc cu Bulgarii înving pe împărații Bisanțului și înființează imperiul bulgaro-român. Bulgarii de curînd luminați prin creștinism de cătră învățații Chiril și Metodie aveau mai multă carte decăt Românii. Astfel

limba lor bulgară devine limba statului și din urgia ce aveau asupra limbei grecesci o înlătură din toate bisericile și o introduc în bisericile române pe cea slavonă, prin cărți bisericesci slavone scrise de călugări bulgari.

În cunoștință din tradiție, Românii nu sim-țiau o greutate mare pentru limba străină în bisericile lor, pentru-că popii lor păgâni de mai nainte șoptiau încet cu D-șeu și nu auđia po-porul în ce limbă vorbesc ei, așa și sub Greci și Bulgari, popii lor creștini șoptiau și gîngăiau rugăciuni cătră Dumnezeu în altar în un loc deosebit de popor în limbi străine și nu aveau atențiune. Mergeau Românii la biserică și se însuflețiau de spiritul sfânt prin acea ce vedem și ađi că ei fără a fi cu luare aminte la sunetele cîntărilor, rostiau rugăciunea lor, „tatăl nostru“, în limba lor cea dulce, astfel eșiau încurăgiați în D-șeu și propășiau a stăpâni la Dunăre.

Cînd aveau o necesitate a se sfătui cu preoții lor, o făceau negreșit în limba română, căci aceia nu cunoscneau alta, și sciau numai ceti slavonesce.

Așa au petrecut ei secolii întregi fără a-și perde limba lor română. O influință a rămas însă până ađi, unele cuvinte străine în limba și cărțile noastre bisericesci cum și unele în-tonări. Un studiu serios pentru purificarea limbei este neapărat de lipsă.

La o cercetare profundă pentru istoria ecle-siastică din evul mediu trebeu să se hotărască și bărbații bisericei românesci.

Trebeu să scim și noi, cînd și cum au pără-sit Românii literile și cărțile străbune? Cum au trecut ei prin arianismul Goților? Cum și cînd au intrat literile chirilice? Și ce s'a întem-plat în biserica română din secolul al IV-lea până în al XI-lea? Trebeu și biserica să-și aibă crou-nicarii scrutatori spre a completa istoria biseri-cească.

În secolul al 13-lea vine altă năpaste asupra Românilor. Regii Ungariei stăruie ca pe Români să-și silească a părăsi datinele creștinesci grecesci, să nu ia tacelele dela preoții greci, ci să-și su-pună sub Papa.

Se făcură legi aspre asupra poporului ro-mân din Transilvania.

Nu ajunge aceasta, și în secolul al 15-lea se unesc Maghiarii, Secuii și Sașii din Transil-vania asupra apăsării Românilor. Oare pentru-ce? Pentru-că se temeau de o putere de viață cum se tem și ađi; se temeau de viitorul unui popor numeros și riguros; de aceasta lucrau cele trei națiuni ca în lege să se ăică: Românii și religia lor sînt în țara lor numai suferiți, până cînd va voi Principele.

Urmează secolul al 16-lea cu reformațiunea, ea ajunge și în Transilvania, religia calvină o fac Maghiarii religie de stat.

Cavinii sub principii Transilvaniei Batori Apafi etc., supun religia ortodoxă celei calvine, fac legile afurite „aprobatele și compilatele“ și hotărâsc să silească pe Români să iee legea cal-vinească. Cine să descrie suferințele Românilor dintr'un secol și jumătate? Cine să descrie lupta și ătăria lor?

Era o luptă tocmăi ca cea de ađi, religia calvină își avea o asemenea importanță în politica statului cum are ađi limba maghiară. Unii Ro-mâni mai ales nobilii, micii de suflet părăsesc re-ligia străbună și se duc cu suflet cu tot în ta-bără străină, încât ađi strănepoții acelora sînt cei mai mari inimi ai Românilor.

Curseră aceste persecuțiuni din politică și politica e împinsă ca norii de vînturi.

Unde e întunerec acolo se ivesc și stele. Cu reformațiunea a venit și tipografia. Cînd cal-vinii demandă să ia Românii legea calvină ei în-lesnesc să se tipărească cărți românesci; cînd for-țau ei pe Români ese ca martir Mitropolitul Sava Brâncoveanu, care a înlăturat limba slavonă din biserica română, care a rămas ca model de ca-racter român.

Se tipăresc cărți la Brașov, Psalmii lui Da-vid, la Sibiu Catechismul lui Calvin, la Belgrad Testamentul vechiu. Astfel razele soarelui sufle-tesc începe a străluci și la Români.

Biserica, religia are o putere asemenea soa-relui, încât vedem, că au trecut toate persecu-țiunile îndelungate de secolii asupra Românilor; toate apăsările făcute prin legi și biserica română a rămas puternică ear, poporul român sub scutul ei e curat cu limba și cu datinele ro-mânesci.

Deci biserica să ne fie scut și pre viitor!  
(Va urma)

## Cronică.

**Điua onomastică a Maiestății Sale** s'a sêrbat astăđi prin oficiu divin în bisericile din loc, edificiile publice fiind decorate cu steaguri. Diferitele autorități au fost în gală.

**Sinodul eparchial din Arad** e convocat la o *sesiune extraordinară* în localitatea de până acuma, pe *Joi în 27 Septemvrie* st. v. (9 Octom-vrie st. n.) 9 oare dimineața, pentru a discuta și hotărî despre cumpărarea unui dome-niu din apropierea Aradului pe seama dieceesi aradane.

**Secretar de stat în ministerul de in-terne** a fost numit de Maiestatea Sa comitele suprem al comitatului Jász - Nagykun - Solnoc Francisc Beniczky, din care post acesta e ridicat.

**Întunecime totală de lună** se va pute observa astăđi în țeara întreagă. Mărima în-tunecimei va fi de 1½ a diametrului lunii.

**Teatru maghiar din Sibiu.** Astăđi se va reprezenta comedia în patru acte „La Buda-pesta“, pentru prima oară, ear mîne Duminecă, tot o novitate, „Csicsóné“, piesă originală po-porană de Béla Hetényi.

**Regele și Regina României** au sosit din Sinaia la București și vor pleca Luni la Sigma-ringen, spre a asista la nunta de aur a Augustilor părinți ai Regelui, care va avă loc la 9 Octom-vrie stil nou, în castelul Kranchenvies.

**Corpurile legiuitoare ale României.** „Voința națională“ află în ultimul moment, că Corpurile legiuitoare vor fi convocate Duminecă, 23 Septemvrie v. pentru a fi disolvate în aceeași ăi. Colegiile electorale pentru nouele Adunări sînt convocate pentru ăile de 6, 7, 8, 10, 11 și 12 Noemvrie v., pentruca Camerele să se poată întruni în sesiune ordinară, conform Constitu-țiunei, la 15 Noemvrie viitor.

### Posta ultimă.

Gurghiu, 3 Octomvrie n. Điua de ađi a avut un rezultat strălucit. Altefa Sa Archiducele Rudolf a culcat la pămînt din nou cu patru pușcături un urs mare de patru ani.

Budapesta, 3 Octomvrie n. Con-ferența clubului partidului liberal a can-didat de president al casei deputaților pe Péchy, de vicepresdenți pe Paul Szon-tágh și contele Béla Bánffy, de questor pe Ladislaus Kovács, de notari pe Tibad, Berzeviczy și Stefan Ra-kovsky; două posturi de notari au fost rezervate pentru partidul independenților și al opoziției moderate, ear unul pentru Croați.

Viena, 3 Octomvrie n. Se vorbesce că comisiunea bugetară va propune con-vertirea rentei de 4½ procente în rentă de 4 sau de 3 procente.

Viena, 3 Octomvrie n. Hans Ma-kart și-a pierdut de Mercuri consciința. Medicii au constatat o aprindere de pelița crerilor căreia s'a asociat în timpul ultim un atac de plumăni; moartea lu Makart se așteaptă pe fiecare oară.

Viena, 3 Octomvrie n. Renumitul pictor Hans Makart a murit ieri la 10 oare seara.

Copenhaga, 3 Octomvrie n. În castelul regal a erupt foc. Sala cavalerilor e nimicită poate că și localitățile dietei. Probabil că atelierul regal de tablouri va pute fi scăpat.

Neapole, 3 Octomvrie n. Ieri au fost 72 casuri de îmbolnăvire și 40 ca-suri de moarte de choleră.

Paris, 3 Octomvrie n. La Chyry-lenobbe s'a sêvîrșit un atentat cu dina-mit, care a causat daune enorme. Popo-rațiunea e cuprinsă de spaimă mare.

### Serviciul telegrafic

al

### „TRIBUNEI“.

**Budapesta, 4 Octomvrie n.** Casa deputaților. Au fost aleși de primul vice-presedinte Pavel Szontág, și de al doilea vice-presedinte contele Béla Bánffy.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

— „N'ai făcut rău că te-ai apucat așa de curînd la țesut?“

— „Nu! — 'Mi-e de tot bine“ — răspunse fata cu glas slab.

— „Uită-te în ochii mei!“

Ea voi să se uite la el. O roșată mare îi acoperi fața și ochii i se plecară din nou la pămînt.

— „Trebeu să te uiți la mine Lencuță, dacă vrei să-ți vîd ochii“ ăise doctorul zîmbind; și luînd-o de bărbie, îi ridică puțin fața.

El se uită lung în ochii ei, și sub această privire fața copilei se făcu galbenă ca ceara. — Părea că voese să cadă jos.

— „Ochii sînt sănătoși“ — murmură doc-torul, îndorendu-se repede cătră alți oameni, care-l urau de ăiua lui.

Unul dintre dînșii, un bētrân îi ăise cu glas mișcat: „De aș trăi să te vîd mire și cocoana mireasă să fie tot așa de bună și mi-loasă ca d-ta“.

— „Să dee Domnul, însă mireasa mea n'are să fie cocoană.“

„Tēran la tēran trage!“ — și fără să vree ochii lui căutau pe Lencuța. — Privirile lor se întălniră un moment. — Cîteva femei bētrâne șoptiau ceva între dînsele și zîmbiau cu viclenie uitându-se la amîndoi.

Doctorul îi cinsti pe toți cu un soiu de

rachiu, care nu-l dădea altfel decăt după-ce luai câte vr'o doctorie amarnică. — Ađi însă era ăi de sêrbătoare și de bucurie!

Ce lucru ciudat! — Începînd chiar dea doua ăi, nu-l mai vedeai pe doctorul decăt cu trăsura plină.

Câte un sac de făină, cartofi, găine și alte lucruri se înșirau lîngă el.

Oamenii care-l întălniau trecînd se întrebau cu mirare, că oare unde se duce așa de încărcat, în toate ăile?

Curînd s'a aflat adevărul.

Cei care aveau, îi adusesese lui daruri, el le ducea la aceia, care nu aveau.

Iarna era grea și în multe bordece nu ajungeau bucățelele pentru gurile flămânde ale copiilor.

Doctorul o scia. — „Dar din dar se face raiu“ — ăicea el cu rîsul seu vesel și bun, la aceia, cari mulțumiau cu lacrimile în ochi.

Decorațiile ploau în țară, însă pe peptul larg și puternic al doctorului Haralamb, nu s'a rătécit nici o singură stelută. — Nici n'ar ședea bine pe surtueul lui de șeag gros. — Afară de aceea, pentru ce era să i-o dee? El nu făcea, decăt datoria lui.

Matilda Ponî



## Bibliografie.

Donă raporturi de ale aceluia prefecei de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut cu însușirea năpădărită la reîntrirea trupelor imperiale în Transilvania. Traduse de pe textul original german subterit guvernului central din Viena și apoi publicate în „Romanen der öster-reichischen Monarchie“. Viena 1850. Editura „Observatorului“. Sibiu 1884.

## Sciri economice.

**Piața din Sibiu, 3 Octombrie.** Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 5.— până fl. 5.80, grâu mestecat 68 până 72 Kilo fl. 3.80 până fl. 4.60, sâcara 66 până 72 Kilo fl. 2.20 până fl. 3.80, orș 58 până 64 Kilo fl. 4.— până fl. 4.40, ovăș 38 până 45 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.40, cucuruzul 68 până 74 Kilo fl. 5.— până fl. 5.60, mēlaiul 74 până 82 Kilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 66 până 70 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēnță de cânepă 49 până 50 Kilo fl. 9.— până fl. 10.—, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 8.— până fl. 9.—, lintea 78 până 82 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 6.— până fl. 6.50, pāsāt de grâu 100 Kilo fl. 18.— până fl. 19.—, fāinā Nr. 3 100 Kilo fl. 15.— Nr. 4 fl. 14.—, Nr. 5 fl. 13.—, slānina 100 Kilo fl. 64.— până fl. 66.—, unsoarea de porc fl. 56.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sēu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sēu fl. 56.— până fl. 58.—, sâpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fēn 100 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, cânepa fl. 41.— până fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. % 28 până 30 cr., carnea de vită Kilo 46 cr., carnea de vitel 36 până 45 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de berbece 28 până 30 cr., ouă 10 cu 20 până 25 cr.

## Bursa de București.

Cota oficială dela 2 Octombrie st. n. 1884.

|                               |       |         |       |         |
|-------------------------------|-------|---------|-------|---------|
| Renta amort. (5%)             | Cump. | 96 1/2  | vënd. | —       |
| — Rur. conv. (6%)             | „     | 104.30  | „     | 104.30  |
| Act. de asig. Dacia-Rom.      | „     | 366.—   | „     | 366 1/2 |
| Impr. oraș. București         | „     | —       | „     | —       |
| Banca națională a României    | „     | 1396.—  | „     | 1410.—  |
| Credit mob. rom.              | „     | 205.—   | „     | 207.—   |
| Act. de asig. Națională       | „     | 243 1/2 | „     | 244.—   |
| Scrisuri fonciare urbane (5%) | „     | 91.50   | „     | 87.50   |
| Societ. const.                | „     | —       | „     | 283 1/2 |
| Schimb 4 luni                 | „     | —       | „     | —       |
| Aur                           | „     | 5.30    | „     | —       |

## Bursa de Viena

din 3 Octombrie st. n. 1884.

|                                                               |          |
|---------------------------------------------------------------|----------|
| Rentă de aur ung. 6%                                          | 122.60   |
| „ „ „ 4%                                                      | 93.25    |
| „ „ hârtie „ 5%                                               | 88.95    |
| Imprumutul căilor ferate ung.                                 | 142.40   |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) | 96.50    |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a emisiune)  | 118.75   |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) | 102.30   |
| Bonuri rurale ung.                                            | 100.80   |
| „ „ „ cu cl. de sortare                                       | 100.—    |
| „ „ „ bănățene-timișene                                       | 100.25   |
| „ „ „ cu cl. de sortare                                       | 100.—    |
| „ „ transilvane                                               | 100.50   |
| „ „ croato-slavone                                            | 100.—    |
| Despăgubire pentru dițma ung. de vin                          | 98.75    |
| Imprumut cu premiu ung.                                       | 114.80   |
| Losuri pentru regularea Tisei și Segedin                      | 115.50   |
| Rentă de hârtie austriacă                                     | 80.95    |
| „ „ argint austriacă                                          | 81.95    |
| „ „ aur austriacă                                             | 102.90   |
| Losurile austr. din 1860                                      | 134.60   |
| Acțiunile băncei austro-ungare                                | 857.—    |
| „ „ de credit ung.                                            | 287.25   |
| „ „ „ austr.                                                  | 288.30   |
| Argintul                                                      | —        |
| Galbeni împărătesci                                           | 5.77     |
| Napoleon-d'ori                                                | 9.66 1/2 |
| Mărci 100 imp. germane                                        | 59.70    |
| Londra 10 Livres sterlinge                                    | 121.60   |

[71] 7

## Banca generală de asigurare

## „TRANSILVANIA“

în Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lînga condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericului de foc și esplosiune clădiri de ori ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri ficsate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

| Despăgubiri pentru daune cauate prin foc | Sume asigurate pe viață        |
|------------------------------------------|--------------------------------|
| în a. 1869—1880 fl. 362,354.67           | în a. 1869—1880 fl. 247,755.97 |
| în a. 1881 „ 64,802.82                   | în a. 1881 „ 35,163.90         |
| în a. 1882 „ 54,792.92                   | în a. 1882 „ 32,382.04         |
| în a. 1883 „ 34,761.25                   | în a. 1883 „ 32,843.10         |
| Suma fl. 516,711.66                      | Suma fl. 348,145.01            |

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la fl. 536,865.21 cr.

Porspecte și formulare se dau gratis.

Deslășiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.

## Bursa de Budapesta

din 3 Octombrie st. n. 1884.

|                                                               |        |
|---------------------------------------------------------------|--------|
| Renta de aur ung. 6%                                          | 122.30 |
| „ „ „ 4%                                                      | 93.15  |
| „ „ hârtie „ 5%                                               | 88.75  |
| Imprumutul căilor ferate ung.                                 | 142.25 |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) | 96.25  |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a emisiune)  | 118.25 |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) | 109.—  |
| Bonuri rurale ung.                                            | 100.50 |
| „ „ „ cu cl. de sortare                                       | 100.—  |
| „ „ „ bănățene-timișene                                       | 100.—  |
| „ „ „ cu cl. de sortare                                       | 100.25 |
| „ „ transilvane                                               | 100.—  |
| „ „ croato-slavone                                            | 100.—  |
| Despăgubire pentru dițma ung. de vin                          | 98.75  |
| Imprumut cu premiu ung.                                       | 114.25 |
| Losuri pentru regularea Tisei și Segedin                      | 115.25 |
| Rentă de hârtie austriacă                                     | 80.75  |
| „ „ argint austriacă                                          | 81.75  |
| „ „ aur austriacă                                             | 103.—  |
| Losurile austr. din 1860                                      | 134.50 |
| Acțiunile băncei austro-ungare                                | 855.—  |
| „ „ de credit ung.                                            | 286.75 |
| „ „ „ austr.                                                  | 297.30 |
| Argintul                                                      | —      |
| Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“     | 101.50 |
| Galbeni împărătesci                                           | 5.75   |
| Napoleon-d'ori                                                | 9.66   |
| Mărci 100 imp. germane                                        | 59.70  |
| Londra 10 Livres sterlinge                                    | 121.55 |

## Compactoria

lui

Ioan Kern,

Sibiu, Piața mare Nr. 9

provădută cu toate mașinele timpului modern, se recomandă spre efectuarea de toate lucrările de compactorie precum:

Legături fine și ordinare de opere, bibliotecii și scrieri periodice, mai departe fine și elegante cărți de comptabilitate și protocoale pentru oficii, cărți de biserici și de școală și broșure

cu prețuri corespundătoare.

Comande din afară se efectuează cât mai grabnic. [92] 1—5

Am onoare a aduce cu supunere la cunoștința publicului p. t., că pot servi cu tot felul de

## Afumături

Cărnăței de Frankfurt (à 6 cr.) și de hrean (à 3 cr.)

cu prețurile cele mai eftine și în calitate cea mai bună și totdeauna proaspătă.

Comande în afară se efectuează cât mai prompt.

Cu toată stima

George Hersch,

[82] 5

Strada Cisnădiei Nr. 32.

## Schweighofer fii

fabrica imp. reg. de clavier

în Viena

pentru Transilvania și în Sibiu

în

depositul de clavier al lui Heldenberg

numai în mostre alese și cu prețuri originale se recomandă cu tot adinsul p. t. pu-ului din provincie. [43]

## Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Chiar acum au eșit de sub tipar și se pot procura dela Cancelaria Negrutiu din Gherla (Szamos-Ujvár).

## Cărticică

de

rugăciuni și cântări

pentru

pruncii școlari

de ambe sexele și confesiunile.

Cu mai multe icoane frumoase.

Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplarie costă 3 fl.; 100 exemplarie 5 fl. v. a.

[86] 2—5

## Visul

Prea Sânteii Vergure Maria

Născătoarei de D-deu

urmat de mai multe

Rugăciuni frumoase.

Cu mai multe icoane frumoase.

Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplarie costă 3 fl.; 100 exemplarie 5 fl. v. a.

[90] 1—5

## A. Trifan,

croitor de vestminte bărbătesci

strada Măcelarilor Nr. 41.

Recomand prea onoratului public din loc și dimpregiur

Magazinul meu de stofe bine asortat pentru sezonul de toamnă și iarnă.

Sortiment bogat de stofe pentru paletone de iarnă, precum montogno francez, estangin englez, cele mai curente pe sezonul de iarnă, lasting, ratin și palmerston.

Sortiment foarte bogat de stofe pentru salvaria (pantaloni) în fabricațiune de Brünn, marfă lucie, care are avantaju mare pe sezonul acesta, plisă franceză tot pentru pantaloni de cea mai bună calitate și de fineță rară.

Lup. Cele mai nouă stofe, fabricate din lână de mohair cu un gust deosebit, fină și durabilă, potrivită pentru jachete, saco și veste.

Un bogat sortiment în stofe de kamgarn, șeviot, cosmencuode; niger, bulldog și altele, toate de lână curată.

Prețurile cele mai moderate.

Vestminte făcute după fasoanele cele mai nouă gătite fin și gustos se efectuează prompt la comande.

Mostre la cerere în provincie se trimit franco.